

земя, колко можаше той да пристигне да обработи съ лизгаря и съ тѣрмака, тогази нещѣше да има какво да ѣде. Ако ли орачѣтъ бы поискалъ да прекопае съ лизгарь толкози земя колкото му е потрѣбно да посѣе съ хлѣбны растенія за да са прехрани, тогази щѣше да направи пò-много расноска, отъ колкото щѣше да получи отъ ражданіето на тѣзи му земя. Туй докарало челѣка да измисли таквизи *земедѣлческы орѣдія*, които да замѣняватъ на нивата лизгаря и тѣрмака и да искарватъ работа много пò-скоро отъ тѣзи рѣчны *орѣдія*. На нива употрѣбаватъ впрѣгатны орѣдія: плугъ, рало, влакъ; по насъ впрѣгатъ въ тѣзи орѣдія волове, а по другы мѣста коніе. Конѣтъ пò-скоро работятъ, но обдържаніето имъ е пò-скѣпо. Въ сѣкы плугъ или рало има горизонталенъ ножъ, който звѣтъ лемежъ и отвѣсенъ, който са зве черѣсло; лемежътъ подрѣзва пласта на земята отдолу, черѣслото го отрѣзва отстрана, а ухото обѣрта пласта тѣй щото ново отрѣзанната страна да излѣзе отгорѣ, а страната която е была обѣрнѣта къмъ въздуха да падне отдолу. Колкото пò-дѣлбоко изорешъ, толкози пò-дѣлбоко ще са спустнѣтъ кореніетѣ на хлѣбнитѣ растенія и слѣдоватолно толкози пò-малко щѣтъ тѣ да пострадатъ отъ суша. Който обработи добрѣ земята, трѣба да знае и добрѣ да я посѣе: трѣба да посѣе само таквизи сѣмена, които сѣ способны да поникнѣтъ, трѣба да са посѣнѣтъ во време, да са посѣнѣтъ толкози, колкото е нужно, като гы еднакво распрѣсква по нивата. Ако насѣнешъ сѣмето рѣдко, трѣва и буренъ ще го удави; ако ли го посѣнешъ често то само себе си ще задуши. Нынѣ са разбира, защо са много изгубватъ тѣзи сѣмена, които сѣе вѣтърѣтъ а не человѣкъ.